

Μάθημα 1

Αν ήμουν πρόεδρος ...

Οι μαθητές προσδιορίζουν τις πολιτικές τους προτεραιότητες

Ο πίνακας συνοψίζει τις πληροφορίες που χρειάζεται ο/η εκπαιδευτικός ώστε να σχεδιάσει και να διδάξει το μάθημα.

Η άσκηση στις ικανότητες αφορά άμεσα την EDC/HRE.

Οι μαθησιακός στόχος υποδεικνύει όσα γνωρίζουν και κατανοούν οι μαθητές.

Οι δραστηριότητες για τους μαθητές, με τη **μέθοδο**, συγκροτούν το βασικό στοιχείο της διαδικασίας μάθησης.

Ο πίνακας για επιλογή **υλικού** υποστηρίζει την προετοιμασία του μαθήματος.

Ο προσδιορισμός του διαθέσιμου χρόνου δίνει ένα αδρό περίγραμμα για τη διαχείριση του χρόνου.

Άσκηση ικανοτήτων	<p>Συμμετοχικότητα: καθορισμός πολιτικών προτεραιοτήτων, δράση στο πλαίσιο του δημόσιου διαλόγου και της λήψης αποφάσεων, ζώντας στο ανοικτό περιβάλλον της «σύγχυσης».</p> <p>Κριτική: πραγματοποίηση επιλογής και αναστοχασμός πάνω στα κριτήριά της.</p> <p>Ανάλυση: κατασκευή πίνακα βασισμένου σε κατηγορίες.</p> <p>Μέθοδος και δεξιότητες: δημιουργία σύντομης αιπολογημένης δήλωσης.</p>
Μαθησιακός στόχος	Οι μαθητές είναι ικανοί να προσδιορίσουν τη θέση τους ανάμεσα στις τέσσερις βασικές απόψεις: φιλελεύθερη, σοσιαλδημοκρατική, συντηρητική και οικολογική.
Δραστηριότητες για τους μαθητές	Οι μαθητές προσδιορίζουν, παρουσιάζουν και συγκρίνουν τις πολιτικές τους προτεραιότητες.
Πηγές και υλικό	<p>Χαρτί A4 με οδηγίες για τους μαθητές.</p> <p>Υλικό για εκπαιδευτικούς 3Α.</p> <p>Φυλλάδιο για τους μαθητές 3.1.</p> <p>Χαρτί για κάθε μαθητή, αν είναι δυνατόν, ένας μαρκαδόρος ανά μαθητή.</p>
Μέθοδος	Παρουσίαση και ανάλυση πολιτικών δηλώσεων, ατομική εργασία, συζήτηση σε ολομέλεια.
Προσδιορισμός διαθέσιμου χρόνου	<p>Στάδιο 1. Οι μαθητές προσδιορίζουν πολιτικούς στόχους. (25 λεπτά)</p> <p>Στάδιο 2. Οι μαθητές αναλύουν τις αποφάσεις τους. (15 λεπτά)</p>

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Στο πρώτο μάθημα, οι μαθητές βιώνουν την τάξη τους ως μικρογραφία της κοινωνίας. Δημιουργούν πτοικιλότητα προσωπικών απόψεων και πολιτικών επιλογών. Οι μαθητές θα συνειδητοποιήσουν ότι μια τέτοια κατάσταση χρειάζεται να ξεκαθαριστεί. Αν ο καθένας τους φανταστεί πως είναι ο πολιτικός ηγέτης της χώρας του και προσδιορίσει τις πρώτες του προτεραιότητες, είναι φανερό πως θα πρέπει να κάνει επιλογές.

Ο/η εκπαιδευτικός διευκολύνει τη διαδικασία που ακολουθεί σ' αυτό και στα επόμενα μαθήματα. Αν οι μαθητές πάρουν στα σοβαρά τους στόχους τους, θα ενδιαφερθούν να διαπραγματευθούν μια απόφαση κοινά αποδεκτή.

Περιγραφή του μαθήματος

Στάδιο 1: Οι μαθητές προσδιορίζουν τους πολιτικούς τους στόχους

Βήμα 1.1: Προετοιμασία

Οι μαθητές και ο/η εκπαιδευτικός κάθονται σε κύκλο, ο χώρος στη μέση είναι κενός. Τα θρανία έχουν μετακινηθεί στην άκρη, μόνο ένα θρανίο σε κάθε γωνία της αίθουσας είναι διαθέσιμο.

Οι μαθητές έχουν ότι τους χρειάζεται, ώστε να κρατούν σημειώσεις.

Κάθε μαθητής παίρνει ένα κομμάτι χαρτί και έναν μαρκαδόρο.

Ο/η εκπαιδευτικός κρατάει ένα κομμάτι χαρτί A3 με τίτλο «Αν ήμουν ο Πρόεδρος... (βλ. παρακάτω)

Βήμα 1.2: Οι μαθητές αποφασίζουν⁸

Ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές πως αρχίζει μια νέα ενότητα και τους δίνει τις οδηγίες της εισαγωγικής δραστηριότητας:

Φανταστείτε πως μόλις εκλεχτήκατε Πρόεδρος⁹ της χώρας.

Αν ήμουν πρόεδρος της χώρας μας,
η πρώτη προτεραιότητά μου θα ήταν ...

Ο/η εκπαιδευτικός απλώνει το φύλλο με τις οδηγίες στο κέντρο του κύκλου.

Ποια θα ήταν η πρώτη σας προτεραιότητα;

Συμπληρώστε τη φράση λαμβάνοντας υπόψη πως:

Μπορείτε να προτείνετε ένα συγκεκριμένο μέτρο που να επιτυγχάνει άμεσα κάποιον στόχο – ή, να κάνετε το πρώτο βήμα προς την επίτευξη ενός μακροπρόθεσμου στόχου.

Ποια ομάδα, ζήτημα ή πρόβλημα σας απασχολεί περισσότερο;

Οι μαθητές σκέπτονται σιωπηλά και γράφουν τις αποφάσεις τους στο κομμάτι χαρτί που έχει ο καθένας. Δε μοιράζονται ακόμη τις ιδέες τους, θα το κάνουν στην ολομέλεια αργότερα.

Κάθε μαθητής μπορεί να παρουσιάσει μόνο μια ιδέα. Αν έχουν περισσότερες της μιας, τις σημειώνουν στο χαρτί τους.

Βήμα 1.3: Οι μαθητές παρουσιάζουν τις αποφάσεις τους

Οι μαθητές παρουσιάζουν τις αποφάσεις τους με τη σειρά τους. Συμπληρώνουν τη δήλωση «Η πρώτη προτεραιότητά μου θα ήταν...» και προσθέτουν τους βασικούς λόγους της απόφασης αυτής. Στη συνέχεια, τοποθετούν το χαρτί τους στο πάτωμα, στον ανοικτό χώρο του κύκλου.

Είναι αναμενόμενο να υπάρξουν μαθητές που έχουν ίδιες ιδέες. Ο/η εκπαιδευτικός το παρατηρεί και προτείνει να δημιουργηθούν ομάδες. Οι μαθητές που φτιάχνουν ομάδες τοποθετούν τα χαρτιά τους στο πάτωμα, κοντά, και αποφασίζουν να δώσουν τίτλο στις κοινές τους ιδέες π.χ. «Καταπολέμηση της φτώχειας» ή «Βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος».

8. Η μέθοδος αυτή είναι παραλλαγή της Δραστηριότητας 6.3 «Αν ήμουν μάγος» από το βιβλίο VI της EDC/HRE: Διδάσκουμε τη δημοκρατία, Εκδόσεις Council of Europe, Strasbourg, 2008, σελ. 64.

9. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τον επίσημο τίτλο του αρχηγού του κράτους.

Ο/η εκπαιδευτικός παροτρύνει τους μαθητές να λάβουν μέρος στην ομαδοποίηση των δηλώσεων. Δε γίνεται περαιτέρω συζήτηση ή σχολιασμός των αποφάσεων μέχρι να κάνουν τις δηλώσεις τους όλοι οι μαθητές.

Στο τέλος, θα υπάρξουν κάποιες ομάδες και πιθανώς κάποιες δηλώσεις που θα παραμείνουν ανεξάρτητες.

Στάδιο 2: Οι μαθητές αναλύουν τις αποφάσεις τους

Βήμα 2.1: Οι μαθητές περιγράφουν την ετερότητα των επιλογών τους

Ο/η εκπαιδευτικός προχωρεί σ' αυτό το βήμα, απευθύνοντας μια ανοικτή ερώτηση:

- Περιγράψτε το «πολιτικό τοπίο» που δημιουργήσατε.

Κάποιοι μαθητές θα απαντήσουν. Θα αναφερθούν και στην επόμενη ερώτηση. Άλλιώς, ο εκπαιδευτικός συνεχίζει:

- Ποια βασική ιδέα συνδέει τις ιδέες που συγκροτούν τις ομάδες και για ποιους λόγους άλλοι μαθητές έχουν επιλέξει διαφορετική θέση;

Οι μαθητές θα περιγράψουν τη δομή της ετερότητας. Καθώς ασχολούνται με δυνατότητες πολιτικών αποφάσεων και δεν ανταλλάσσουν ελεύθερα ιδέες, θα συνειδητοποιήσουν πως υπάρχει ανάγκη να φτάσουν σε συμφωνία – συνδυάζοντας κάποιες προτάσεις και απορρίπτοντας άλλες. Όταν λαμβάνουν μέρος στη συζήτηση πολλοί πολίτες, ασκώντας την ελευθερία σκέψης, γνώμης και έκφρασης, τότε υπάρχει πλούτος ιδεών. Πρέπει να παρθεί μια απόφαση, αλλά ποιος θα την πάρει;

Αν είναι απαραίτητο, ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές προς αυτή την αποφασιστική γνώση.

Βήμα 2.2: Ο/η εκπαιδευτικός δίνει πληροφορίες για τις βασικές πολιτικές απόψεις

Κάθε μία από τις τέσσερις γωνίες της τάξης, αντιπροσωπεύει μία από τις τέσσερεις πολιτικές απόψεις. Ο/η εκπαιδευτικός έχει τοποθετήσει στα θρανία τα ενημερωτικά κείμενα (που έχει ετοιμάσει με τα αποκόμματα από το υλικό για εκπαιδευτικούς 3Α). Ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τις θέσεις με τη σειρά και ένας μαθητής διαβάζει τις δηλώσεις στην τάξη.

Ο/η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες:

Ποια βασική άποψη αντιστοιχεί στη δική τους πολιτική δήλωση ή στην ομάδα, και ποια όχι;

Ταυτίζονται με κάποια από τις θέσεις, είναι ανάμεσα σε κάποιες ή θα προτιμούσαν να ορίσουν μια νέα θέση;

Ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει το φυλλάδιο για τους μαθητές 3.1 – το σχεδιάγραμμα της ενότητας. Σκοπός είναι να προσδιορίσουν οι μαθητές τη θέση τους στο «πολιτικό τοπίο». Τα πολιτικά κόμματα λειτουργούν ως σημαντικοί διάμεσοι ανάμεσα σε διαφορετικά συμφέροντα, αξίες και προτιμήσεις. Οπότε, οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν κόμματα, με σκοπό να πρωθήσουν τους πολιτικούς στόχους που έχουν προκρίνει στο μάθημα. Ο/η εκπαιδευτικός συμπληρώνει πως οι μαθητές ασκούν το ανθρώπινο δικαίωμα της συμμετοχής στην πολιτική. Είναι ελεύθεροι να συμμετάσχουν ή να φύγουν από ένα κόμμα, να ιδρύσουν νέο, να μείνουν έξω από τα κόμματα. Το σχεδιάγραμμα περιγράφει μια διαδικασία πολιτικής λήψης αποφάσεων – από τους πολιτικούς στόχους στο μυαλό των ανθρώπων, στην προσωρινή συμφωνία για χάρη του κοινού καλού.

Βήμα 2.3: Οι μαθητές συναντώνται στα νέα τους κόμματα

Στη διάρκεια των τελευταίων λεπτών του μαθήματος, οι μαθητές συναντώνται στα κόμματά τους. Υποστηρικτικά, για τη συζήτησή τους, παίρνουν τα φυλλάδια για τους μαθητές 3.2 και 3.3.

Ο/η εκπαιδευτικός απευθύνεται στους μαθητές που επέλεξαν να μη συνεργαστούν ή να μην δημιουργήσουν κόμμα. Θα πρέπει να κατανοήσουν πως σ' αυτό το πλαίσιο, όπως και στην πραγματικότητα, τα κόμματα είναι ισχυρότερα και θα πάρουν την αρχηγία. Αν παίρνουν στα σοβαρά τους στόχους τους, θα πρέπει να ενδιαφερθούν για την υλοποίησή τους. Για να συμβεί αυτό, είναι απαραίτητο το στοιχείο της ισχύος. Τα κόμματα έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν τέτοια ισχύ. Επομένως, αυτοί οι μαθητές θα πρέπει να εξετάσουν μια από τις παρακάτω επιλογές

- Αν είχατε σημειώσει νωρίτερα και άλλες επιλογές, σκεφτείτε την πιθανότητα να προσχωρήσετε σε ένα κόμμα, στη βάση αυτών των στόχων.
- Συζητήστε μεταξύ σας την πιθανότητα να ιδρύσετε ένα κόμμα.
- Περιμένετε τις προγραμματικές δηλώσεις των κομμάτων και μετά αποφασίζετε.